

LLH**Landsforeningen for lesbiske,
homofile, bifile og transpersoner**

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

BARNE- LIKESTILLING OG INKLUD	
Arkivkode:	420
Dato:	28.05.10
Saksnr:	2010/01317-061

Oslo 25. mai 2010

NOU 2009:21 ADOPSJON – TIL BARNETS BESTE

Innledning

LLH setter stor pris på at det nå har kommet en grundig utredning av ulike sider ved adopsjonsinstituttet, og takker for anledningen til å komme med noen kommentarer.

Generelt

Naturlig nok er det utbredt blant lesbiske og homofile å ha familier som ikke passer inn i den stereotype forestillingen om kjernefamilien. LLH er opptatte av at barnas tilknytning sikres også juridisk, slik at det beholder en rett til samvær med sosial forelder også ved en eventuell skilsmisse eller død. Det er positivt med en opprydning i regelverket omkring adopsjon, men er generelt kritiske til den store vekten utvalget legger på det biologiske prinsipp uten å drøfte dette skikkelig.

Ut fra en barnets beste-vurdering, mener LLH at noe av det aller viktigste er å sikre barnet varige og stabile relasjoner til sine omsorgspersoner, og at dette må tas i betraktning i enda større grad også ved utforming av regler og prosedyrer omkring adopsjon. Vi støtter utvalget i å legge hovedvekten på barnets beste, men mener at hva dette faktisk innebærer burde vært nærmere drøftet og begrunnet. Det må utarbeides retningslinjer for hvordan en vurdering av barnets beste etter § 2 og sentrale andre deler av regelverket kan og skal foretas, både hvilke momenter som er relevante i en slik vurdering, og hvordan vektingen skal gjøres. Vi ber om at det også gis eksplisitte referanser til diskrimineringslovgivningen i denne sammenheng.

LLH presiserer at likebehandling kan medføre indirekte diskriminering. Når likebehandlingen skjer på grunnlag av normen om at det "riktige og normale" er å være heterofil, kan konsekvensene lett bli at homofile og andre som bryter med denne normen rammes uforholdsmessig hardt. LLH reagerer derfor på at utvalget eksplisitt i stor grad velger å unngå å forholde seg til det de kaller "særgrupper", for eksempel når det gjelder myndighetenes arbeid for å øke antall samarbeidsland, i tillegg til at det er uklart hva utvalget mener om stebarnsadoptsjon for lesbiske par med donorbarn som faller utenfor ordningen med medmorskap.

Stebarnsadopsjon

LLH støtter utvalget i å utvide muligheten for stebarnsadopsjon.

Det er uklart hva utvalget mener om stebarnsadopsjon når barnet er unnfanget ved hjelp av donor, og hva som omfattes av begrepet "ordinære stebarnssaker" i pkt. 9.4.3. Ut fra det som sies om barn født av surrogat legger vi til grunn at dagens ordning opprettholdes.

LLH er uansett kritisk til utvalgets forslag om å fjerne ønske om fremtidig oppfostring som tilstrekkelig vilkår der det ikke er noen far (eller mor?) inne i bildet. Dette mener vi bør gjelde uavhengig av hvordan barnet kom til verden. Det at begge sosiale foreldre får være juridiske foreldre så tidlig som mulig bidrar til å sikre barnet stabile og ordnede relasjoner. Dersom det tar årevis før man kan bli juridisk forelder, gjør dette barnets relasjon til den sosiale forelderen mer sårbart, ikke minst ved et eventuelt samlivsbrudd eller juridisk forelders sykdom eller død. Vi ser også at en slik forskjell er en belastning for alle parter, da de praktiske konsekvensene er store.

LLH synes også at utvalget stiller strengere krav til antall år med oppfostring enn det som ofte vil være til det beste for barnet, jf. pkt. 9.4.3, særlig siden utvalget legger vekt på å stille klare formelle krav med liten eller ingen unntaksadgang.

Åpen adopsjon for å beskytte barnets relasjoner til sine omsorgspersoner bes vurdert for også andre enn barn under barnevernets omsorg.

Surrogasi

Vi ber om at det utvikles prosedyrer for saksbehandlingen av disse sakene som sikrer barnet to juridiske foreldre på et så tidlig stadium som mulig, samtidig som man ivaretar hensynet til kampen mot menneskehandel, i tråd med farskapsutvalgets anbefalinger. Det bør lages retningslinjer for å gjennomføre stebarnsadopsjon innenfor de første 3 måneder av barnets liv på lik linje med det som ble gjort for barn av lesbiske mødre.

Internasjonal adopsjon

Vi støtter utvalget i at det er behov for en mer aktiv innsats og tilrettelegging fra myndighetenes side for å få til avtaler med flere land og organisasjoner. Vi ber om at man i denne prosessen tar i betraktning alle de ressurssterke likekjønnede par som per i dag ikke har noen reell mulighet for utenlandsadopsjon. Stadig flere land åpner for adopsjon til likekjønnede par, særlig i Latin-Amerika, og det burde være mulig å gjøre adgangen til adopsjon reell også for slike par.

LLH støtter utvalgets forslag om økt tilrettelegging av adopsjon av barn med behov for spesiell støtte.

Myndighet og saksbehandling

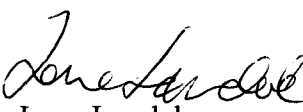
Vi støtter i all hovedsak utvalgets forslag til omorganisering, slik at ansvaret for behandlingen av adopsjonssaker overføres fra kommunene til Bufetat, samt opprettelsen av regionsråd og adopsjonsråd. Men vi ber om at utrednings- og godkjenningsforløpet tilpasses ulike situasjoner, for eksempel stebarnsadopsjon av donorbarn. Vi forutsetter at klage- og tilsynsorganene tar diskrimineringslovingen med ved vurderingen av sakligheten av avslag.

Annet

LLH støtter utvalgets forslag om retningslinjer for håndtering av opplysninger om biologisk opphav og begrunnelse av alle saker vedrørende adopsjon, jf. pkt. 1.1.8., og utvalgets øvrige forslag.

Med vennlig hilsen

Karen Pinholt
Leder

Lene Løvdal
Juridisk rådgiver